

ומשם שתל את העולם לעמד על עמודים, ואותם התומכים לא עומדים אלא ברוח הדין. ובשעה שאותה הרוח עולה, כלם מתרופפים וזעים והעולם רותת. זהו שכתוב (איוב ט) המרגיז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון. והכל עומד על התורה. שפאשר ישראל משתדלים בתורה, מתקנים העולם, ואותם העמודים התומכים קיימים במקומם בקיים שלם.

בא ראה, בשעה שמתעורר חצות הלילה והקדוש ברוך הוא נכנס לגן העדן להשתעשע עם הצדיקים, כל האילנות של גן העדן מזמרים ומשפחים לפניו, שכתוב (דברי הימים-א טז) אז ירננו עצי היער מלפני ה' וגו'.

והכרוז קורא בחיל ואומר: לכם אומרים קדושים עליונים, מי מכס שנכנסה רוח לאזניו לשמע, ועיניו פקוחות לראות, ולבו פתוח לדעת, בשעה שהרוח של כל הרוחות מרימה את התבשומות הנשמה, ומשם יוצא הקול של הקולות, הצבאות התפזרו לארבעה רוחות העולם.

א. אחד עולה לצד אחד. ב. אחד יורד לאותו הצד. ג. אחד נכנס בין שנים. ד. שנים מתעוררים [מתעוררים] בשלשה. ה. שלשה נכנסים באחד. ו. אחד מוציא גונים. ז. ששה מהם לצד אחד, וששה מהם יורדים לאותו הצד. ח. ששה נכנסים בשנים עשר. ט. שנים עשר מתעוררים בעשרים ושנים. י. ששה כלולים בעשרה. יא. עשרה עומדים באחד.

וממים מתערבין כחדא ולא הוו גלדי. ולבתר אגלידו וקיימו ברוחא עלאה ומתמן שתיל עלמא, לקיימא על סמכין, ואנון סמכין לא קיימין אלא בההוא רוחא, ובשעתא דההוא רוחא אסתלק פלהו מרפפין וזעין ועלמא ארתת הדא הוא דכתיב, (איוב ט) המרגיז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון. וכלא קאים על אורייתא, דכד ישראל משתדלי באורייתא מתקיים עלמא ואנון קיימין וסמכין קיימין באתרייהו בקיימא שלים.

תא חזי, בשעתא דאתער פלגות ליליא וקודשא בריה הוא עאל לגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקא, פלהו אילנין דבגנתא דעדן מזמרין ומשפחי קמיה. דכתיב, (דברי הימים א טז) אז ירננו עצי היער מלפני יי וגו'.

וכרוזא קרי בחיל ואמר לכוון אמרין קדישין עליונין, מאן מנכון דעייל רוחא באודנוי למשמע, ועינוי פקחין למחמי. ולביה פתוח למנדע, בשעתא דרוחא דכל רוחין ארים בסימו דנשמתא, ומתמן נפיק קלא דקליא, חילין אתבדר לארבע סטרי עלמא.

א חד סליק לסטר חד. ב חד נחית לההוא סטר. ג חד עייל בין תרין. ד תרין מתערין [מתעורין] בתלת. ה תלת עיילי בחד. ו חד אפיק גוונין. ז שית מנהון לסטר חד, ושית מנהון נחתי לההוא סטר. ח שית עיילי בתריסר. ט תריסר מתערין בעשרין ותריין. י שית פלילין בעשרה. יא עשרה קאים בחד.

א. פי' כתר עליון הנקרא רחא וכל רוחין כשבא להרים מתיקת הנשמה ממקום הבינה: ב. פירוש הנפש אתרבת ברוח: ג. פי' הרוח יורד למטה להתחבר עם הנפש: ד. פי' הנשמה השוכנת בין רוח לנפש: ה. פי' שאו הרוח והנפש מתערנין בנשמה: ו. פי' נפש רוח ונשמה כלם נכנסים בבינה או הבינה מוציא ניצוצות: ז. פי' אותן שש ניצוצות הראשונות סוכבות למקום התפארת עולם הבנין שש קצוות ושש ניצוצות יורדות למדת מלכות. ר"ל שבע היכולות ממקום שהן באות: ח. פי' אותן שש שהן בו' ספירות עולם הבנין עולים לשם של"ב הויות: ט. פי' אותן י"ב הויות עולים למקום הבינה מקור כ"ב אותיות: י. פי' הו' ניצוצות שבמלכות ר"ל שבעה היכולות כליל בו' ספירות: יא. פירוש העשר ספירות עומדין בחד נקודה עלאה וכלל המאמר להודיענו מעלת הנשמה ומעלת תורתנו הקדושה:

אוי לאותם שישינים ושנה
בנחיריהם, לא יודעים ולא
מסתכלים איך יקומו בדין
כשהחשבון נמנה, כשנבטמא
הגוף, והנשמה משוטטת על פני
האזיר שמאיר ועולה ויורדת,
והשערים לא נפתחים,
ומתגלגלים פאכנים בתוף
הקלע. אוי להם! מי יבקש אותם
שלא יקומו בתענוג הזה? בתוף
המקומות של ענוגי הצדיקים
ונפקד מקומם. ונמסרים בידי
דומה, יורדים ולא עולים.
עליהם כתוב (איוב ז) פלה ענן וילך
פן יורד שאול לא יעלה.

באותה השעה מתעוררת
שלהבת אחת מצד הצפון, ומכה
בארבעה רוחות העולם, ויורדת
ומגיעה לבין פנפי התרנגול,
ומתעוררת בו אותה השלהבת
וקורא. ואין מי שמתעורר, פרט
לאותם צדיקי האמת שעומדים
ומתעוררים בתורה. ואז הקדוש
ברוך הוא וכל אותם הצדיקים
שבתוף גן העדן מקשיבים
לקולם, כמו שנאמר (שיר ח)
היושבת בגנים חברים מקשיבים
לקולך השמיעני.

ויאמר ה' אל אברהם. מה כתוב
למעלה? (בראשית יא) וימת הרן על
פני תרח אביו וגו'. מה אומר
כאן? אלא עד אותו היום לא
היה אדם שמת בחיי אביו פרט
לזה, וכשנזרק אברהם לאש,
נהרג חרן, ומשום זה יצאו משם.
ומי תנן את חרן? אלא כיון שהשליכו את אברהם
לאור כשדים, התנלה עליו הקדוש ברוך הוא
והצילו, והיה חרן אחיו עומד שם.

אמרו הכשדים, בשביל זכותו של חרן נצול. מיד
יצאה שלהבת של אש ושרפה את חרן. והו שכתוב
וימת חרן על פני תרח אביו. ויש שאומרים שאין
שולטת אש בורעו של תרח, אלא נשליך את חרן

לאש, ואם לא יבער, נדע ודאי שאין שולטת האש בורעו. מיד השליכו את חרן לאש ושרפה, והיה תרח אביו עומד שם. והו שכתוב וימת חרן על פני

תרח אביו.

ווי לאנון דניימי שנתא בחוריהון, לא ידעי
ולא מסתכלין איך יקומו בדינא
דחושפן אתפקד, (דף ע"ב) פד אסתאב גופא,
ונשמתא שטיא על אנפי דאזירא דטיהרא,
וסלקא ונחתא, ותרעין לא מתפתחין,
מתגלגלן פאכנין בגו קוספיתא. ווי לון מאן
יתבע לון, דלא יקומו בעדונא דא בגו דוכתי
דענוגי דצדיקיא, ואתפקדון דוכתייהו.
ואתמסרון בידי דדומה, נחתי ולא סלקי.
עלייהו כתיב, (איוב ז) פלה ענן וילך פן יורד
שאול לא יעלה.

בהתחיל שעתא אתער שלהובא חד מסטר
צפון ובטש בארבע סטרי עלמא
ונחית ומטי בין גדפי דתרנגולא ואתער ההוא
שלהובא ביה וקרי, ולית מאן דאתער פר
אנון זכאי קשוט דקיימי ואתערו באורייתא.
וכדין קדשא בריך הוא וכל אנון צדיקיא
דבגו גנתא דעדן צייתי לקליהון. כמה דאת
אמר, (שיר השירים ח) היושבת בגנים חברים
מקשיבים לקולך השמיעני:

ויאמר יי אל אברהם, מה כתוב לעילא (בראשית
יא) וימת חרן על פני תרח אביו וגו'.

מאי איריא הכא, אלא עד ההוא יומא לא
הוה בר נש דמית בחיי אבוי בר דא, וכד
אתרמי אברהם לנורא אתקטיל חרן, ובגין דא
נפקו מתמן (מאן קטיל לון לתרו, אלא כיון דרמו אברהם לנורא
דכשראי, אתגלי עליה קדשא בריך הוא ושוכיה, ונתת חרן אחיו קאי תמן.

אמרו כשראי בגין וכוותיה חרן אשתויב, מיד נפק שלהובא דאשא ואזקריה
לתרו, תדא הוא דכתיב וימת חרן על פני תרח אביו. ואית דאמרי
נרעא דתרח לית אשא שלמא ביה, אכל נרמי לתרו לנורא, ואי לא איתוקד
נדע בודאי דלא שלמא נורא בנרעיה, מיד רמי לית לתרו לנורא ואתוקד ותוה
תרח אביו קאים תמן תדא הוא דכתיב וימת חרן על פני תרח אביו.

ואם לא יבער, נדע ודאי שאין שולטת האש בורעו. מיד השליכו את חרן לאש ושרפה, והיה תרח אביו עומד שם. והו שכתוב וימת חרן על פני